

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč. ponedeljske zjutranje številke po 3 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvu, odpravištvu in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.
(Novejše vesti.)

Dunaj 24. (Zbornica poslancev.) Pótem ko je govorilo več govornikov za in proti predlogu Daszynskega in tovarišev za zatožbo grofa Thuna, se je predlagalo, naj se razprava zaključi. Predlog je bil vsprejet. Generalni govornik proti predlogu za zatožbo, dr. Milewski (poljski klub), je odbijal napade na politično upravo v Galiciji in zagovarjal svojo stranko. — Generalni govornik za predlog, dr. Okuniewski (radikalni Malorus), je rekel, da ni bilo nevarnosti za osebno varnost in torej ni bilo opravičeno obsedno stanje. Poslanec Daszynski je rekel, da v 18 od 33 dotičnih okrajev ni bilo povoda za obsedno stanje. Nadalje je rekel, da boj proti poljskemu klubu mora biti skupna ideja vseh opozicijskih strank.

Na to so sledili stvarni popravki. Poslanec dr. Pattai je ožigosal govor ministerskega predsednika grofa Thuna, ker da je isti v svojem govoru delal poklone Židom. Poslanec dr. Engel je izjavil v imenu Mladočehov, da bodo isti glasovali proti predlogu, ker dolžnost oblastij je, da varujejo lastnino prebivalstva. Potem, ko je govoril posl. dr. Pfersche, je predlagal Wolf, naj se seja zaključi, a o predlogu da naj se glasuje imenoma. Prvi predlog je bil odklonjen, drugi se ni podprl zadostno. — Seja se nadaljuje.

Dunaj 24. (Zbornica poslancev.) V stvarnem popravku je pripomnil poslanec dr. Herold proti nemško-naprednemu poslancu dru. Pferscheju, naj dokaže, kar je trdil, namreč, da so pražke nemire provzročili Mladočehi. Dr. Pfersche je na to odgovoril, da so res Mladočehi provzročili nemire in jih celo plačali. Čehi so prigovarjali. Nastal je velik nemir. Posl. Herold je konstatiral, da ni Pfersche dokazal ničesar. Sodna preiskava da ni pokazala ničesar, kar bi oteževalo govornikovo stranko.

Govornik je pozval Pferscheja še enkrat, naj dokaže svoje trditve.

Na to je sledilo glasovanje o predlogu poslancea Daszynskega in tovarišev o zatožbi grofa Thuna. Predlog je bil odklonjen s 189 proti 97 glasom. Velik del ustavovernih veleposestnikov ni bilo navzočih; istotako je bilo odsotnih nekaj Italijanov in več poslancev Mauthnerjeve skupine.

Poslanec dr. Hochenburger Nemška ljudska stranka je interpeliral, ako je res, kar se govori, da je vlada zagotovila, da izpolni 26 postulatov Mladočehov in fevdalnega veleposestva.

Dunaj 24. Večerni listi poročajo, da se je rok za prijave dohodkov onih duhovnikov, ki imajo pravico do kongruje, podaljšal do 1. marea 1889.

Budimpešta 24. (Zbornica poslancev.) Pred prehodom na dnevni red je minister za nauk konstatiral napram pritožbam opozicije, da policija nikakor ni kršila predprijave vseučilišča. On da dade, ako se bodo nadaljevali nemiri, zapreti vseučilišče in ukrene ostreje naredbe. Na neko vprašanje glede odredbe slavnostnih cerkvenih opravil z udeležbo šolske mladeži, sta odgovorila minister-ski predsednik in naučni minister, da se je na ta način praznovala l. 1873. na Ogerskem tudi petindvajsetletnica cesarjevega vladanja in da ni nikake ovire, da tudi mladina zahvali Vsemogočnega, da nam je ohranil tako dobrega konstitucionalnega kralja. (Burno odobravanje).

Govorniki neodvisne stranke so povdarjali, da tudi njihova stranka kralja ljubi in časti in praznuje iz vsega srea njegov rojstni dan, toda o petdesetletnici njegovega vladanja ne more biti govora. — Zbornica je pričela razpravljati o idemnitetni predlogi. Posl. Košut je odklonil predlog v imenu svoje stranke, na kar je bila seja preložena na jutri.

pred mesec dni. Tedaj je prišel k meni iz mesta fiškal Lupić, naj mu za Boga posodim denarja, da je potrosil gosposkinih novcev, da pride sicer v ječo, a da ima petero otrok. Kaj češ, dal sem na pošteno besedo. Kaj bi otroci? Mati tudi ne ve za to. Pazi dobro! Pozneje moreš povedati tudi njej. Cekini so tvoji, tvoji.

Oče je govoril vse to mirnim in jasnim, celó nekam mehkim glasom. Nikoli mi ni prej govoril o tem. Mene je ta govor ginil do srea, ker sem očeta ljubil zelo. Začuden sem se mu zaletel v besedo.

»Oče«, rekel sem, »kaj mi pravite vse to o vašem imetju? Kakoršen ste sedaj, pojedite še marsikak funt soli, a tu mi govorite — česar Bog ne daj! — kakor da vam je duša že na jeziku.«

»Molči!« je nadaljeval starec nekaj ostreje. »Kadar učitelj govori, treba dijaku stisniti zobe, a odpreti uho. A jaz sem tvoj učitelj, jaz te učim, kako treba živeti. To ne stoji v knjigah; moral si doživeti dosti tega, ako hočeš, da se namestiš na tem svetu. Jaz sem dosti doživel dobrega in slabega. Zato poslušaj me, sinko! Našel sem ti vse naše imetje na prste, da veš, z čem ti je treba gospodariti. Toda to ni vse. Groš je gladek ter lahko izmuzne iz roke, ako ne zvežeš mošnje čvrsto. Dobremu gospodarstvu treba pametne glave in poštenega srea, pa bode tudi božjega blagoslova. Kjer ni glave, gre vse na kose; kjer ni srea in pošte-

Rim 24. Mednarodna konferenca proti anarhistom se je otvorila danes o polutretji uri popoldne. Otvoril jo je italijanski minister za zunanje stvari, Canevaro. Izvzemši nekaj od poslancev, ki še niso dospeli, so navzoči zastopniki vseh evropskih vlastij, ki so sprejele povabilo. V imenu kralja je konferenco pozdravil Canevaro.

Pariz 24. General Zurlinden je danes podpisal razsodbo, s katero se Piquard radi sleparstva postavi pred vojno sodišče. Razprava na tem sodišču bode dne 12. decembra.

Monakovo 24. Nemška cesarska dvojica je danes dospela semkaj, in je bila slavnostno sprejeta.

Pariz 24. Minister za kočonije je dovolil Dreyfusovi soprogi, da sme poslati svojemu možu jedno depešo.

Baron Malfatti o položenju.

IV.

„Die Italiener haben sich, wie gewöhnlich bei wichtigen Abstimmungen, getheilt . . .“

K trem člankom, objavljenim v tem listu (zadnji je bil objavljen v večernem izdanju od 9., oziroma v zjutranjem izdanju od 10. novembra) o izjavah barona Malfattija v pogovoru z nekim rimskim novinarjem o položenju v Avstriji, pridodati nam je še jednega, zadnjega, ki pa je najvažnejši z našega slovenskega stališča. Reči nam je namreč par besed o tem, kar je baron Malfatti povedal o poziciji Italijanov v avstrijskem parlamentu, o njih razmerju do vlade, o njih stališču do nemštva in slovanstva, ter o taktiki italijanskega kluba nasproti vladi, slovanstvu in nemstvu.

Bistveno je menil baron Malfatti: Italijani imajo v svoji borbi dva sovražnika: Slovane v Trstu in Nemece v Tirolu. Ni pa dvombe, da je

nosti, pada vsako zrno na suh kamen, a božja roka se stisne. Reduj, štedi, delaj, gradi, dragi sinko, počasi, pametno in zmirom bode teklo v hišo. Poglej gorski potok! Naenkrat udari hudournik, potok polen vode, a potem prihaja poletje, bujni potok se posuši do krpljice. Pa kaj? Vidiš, sinko! Nahaja se ljudlj, ki gledajo, delajoči dobro in slabo, da se jim brzo napolni žep, a za prvim drug žep in tretji in tako dalje. To ne velja, tu ni blagoslova: Bog nas je vstvaril, da delamo, pošteno delamo. Kdor hodi po poti enakim korakom, prihaja za časa na svoje mesto. Kdor leti s prva, se utruja, oslabi, nikoli ga ne bode o pravem času na njegovem mestu. Prosim te, poglej našega rojaka Špeliča, slavnega fiškala. Ta je zlagal račune, da so človeku rebra pokala. Moj Bog, kaka gosposka hiša je to bila! Mi, njegov rod, nismo smeli vstopiti v te fine, gladke sobe. Morali smo se stisniti v kuhinjo. Ni prešlo pet let, Špelič je sezidal lepo hišo in hlev. A žena mu? Sama svila, Pa glej, kaj je postalo od Špeličevih?! Stari se je obesil, hiša je bila prodana, gospa je pobegla, a otroci prosijo kruha. Zato, sinko moj, ne spenjaj se na visoko gospodstvo; kdor je padel z visokega, zlomi si lahko vrat. Za plugom je hodil moj ded, hodil moj oče, hodil sem jaz, in nam je dobro bilo.

(Pride še.)

PODLISTEK.

BARON IVICA

Spisal A. ŠENOVA.

Poslovenil Večeslavov.

Pri Savi je velika senožet, katero sem kupil predlani od Mate Vajdiča. — Na gori kastanjev gozd, to je prikupil moj pokojni brat. V Vrabču vinograd od moje očevine, a mlin v Črnomercih je zgradil moj ded. Mlinu seveda treba popravka, ali za to se ti ne boš potil: bode od česa popraviti stara kolesa. A kar ti povem sedaj, pomni dobro! To se ne kosi, to se ne žanje, ampak stoji na upanje. Kumu Jagitiču sem dal lani za sv. Tri Kralje dvajset trdih tolarjev, ko je trebalo popraviti hišo. Mestni kastelan ima od mene dvesto goldinarjev srebrnih »evanekarie« brez obresti — ubožec je, a ono malo plačice ni niti za sol — toda ti novei niso izgubljeni, on dobi dosti tega po bratrancu, kanoniku. Svak Luka mi ima plačati štiristo tolarjev, ali ne vprašaj ga za to, kadar je trezen, ker samo pijan govori resnico. Še tu pa tam je drugega drobiža: tu dva vedra vina, tam deset težakov, tam pol svinje — nu, vse to imam doma zapisano, pa ti znaš tako čitati. Toda skoro sem pozabil nekaj, a to se tiče samo tebe. Ko ti je pred jednim letom umrl boter cerkovnik, zapustil je tebi, čuj, samo tebi, sto cekinov v zlatu. Čuval sem jih do

za Italijane borba težavnejša na Primorskem, kjer je veliki del dežele obljuben od slovanskega življa, ki neprestano izživlje boje in spore z italijanskim življem. Naravno je torej, da bi ozirali na Trst zahtevali zvezo z Nemci, da dobe pomoči v borbah proti Slovanom. Istotako pa je tudi naravno, da so tirolski Italijani manje naklonjeni za zvezo z Nemci, **ker poslednji so njih glavni nasprotniki.** V očigled tem razlikam v borbi so Italijani, uvažujoči potrebo družjenja močij in pustivši na strani različnost v sodbah Trsta in Trenta, ustanovili skupino, ki nima drugega namena, nego da pred vsem brani italijanski interes. Vsakako pa je nemogoče za Italijane, da bi se vezali bodisi z nemškim, bodisi z slovanskim življem, marveč je gledal klub, da se vzdrži v razmerju nezavisnosti in je urejal svoja glasovanja vsikdar tako, kakor je zahtevalo objektivno motrenje, **a nikdar ni izpustil izpred oči dejstva, da je glede aspiracij Italijanov najvažnejši činitelj v Avstriji — slavna vlada!**

Malfatti je rekel v zaključku, da nikakor noče tajiti, da pozicija Italijanov, vsled katere podrejajo svoja glasovanja koncesijam od strani vlade, ni baš najčistejša pozicija politična. Toda za zastopnike podjarmljenih narodov so bili odnošaji vsikdar taki: da namreč v različnih političnih dogodkih skušajo dospovati do predobivanja lastnih pravic.

Na končno vprašanje novinarja, da-li se posreči italijanskemu klubu prisiliti vlado do koncesij, je odgovoril baron Malfatti previdno, da v bodočih bojih italijanski klub gotovo ne opusti nobene prilike, da ne bi zahteval od vlade varstva pravicam Italijanov.

Ta izvajanja barona Malfattija so res tako zanimiva, da so vredna, da spregovorimo nekoliko o njih. Pred vsem moramo pohvaliti na teh izjavah neko, med primorskimi Italijani neobičajno odkritosrčnost, ki je znak poštenega značaja. Gospod bar. Malfatti nam je storil veliko uslugo, da je javnosti natočil čistega vina o nagibih, ki določajo taktiko italijanskih poslancev v parlamentu dunajskem.

V prvo priznava baron Malfatti, da po načelnih nazorih v italijanskem klubu ni nikake jedrnatosti, marveč da zija načelen, nepremostljiv propad med naziranjem Italijanov iz Tirola in onih iz Primorske o onem velikem vprašanju, okolo katerega se sučejo vsi sedanji boji v tej državi in ki nadvladuje vse javno politično življenje. To je o narodnem vprašanju, o orjaški borbi med nemštvom in slovanstvom. Nrav položaja njihovega, njihove aspiracije do narodne samostalnosti, njihovo stremljenje za obrambo narodne posesti in obvarovanje pred raznarodanjem, njihovo odklanjanje stališče proti nemški hegemoniji, vse to opominja tirolske Italijane na program desnice v parlamentu, jih sili torej na stran Slovanov; dočim primorski Italijani dosledno iščejo zavezništva z istimi, od tirolskih Italijanov toli sovražljenimi Nemci. Vzroki temu so znani. Primorski Italijani ne poznajo druge skrbi, nego to jedino, kako bi vzdržali svoje umetno in krivično nadvladje nad primorskimi Slovani. In v tem svojem strankarskem tiranstvu in narodnem fanatizmu, v tem slepem sovražstvu, so zgubili sleherni zmisel za zahteve logike političnega razvijanja v tej državi, in vsaki kriterij za presojanje o tem, kakov bode zaključek tej veliki borbi med nemštvom in slovanstvom v Avstriji. Naši Italijani se niti ne zavedajo, da svojim postopanjem gazijo v blato prav ono načelo — narodno načelo, načelo svobode, načelo enakosti —, ki je tirolskim Italijanom sveto in na katero se sklicujejo tudi oni sami — primorski Italijani namreč —, kakor hitro ne govore o naših primorskih pokrajinah. Le-ti so prebornirani, da bi mogli misliti na to, kako usodnih posledic mora dozoriti tako gaženje za njih lastno bodočnost. Preslepi so v svoji strasti, da bi sprevideli, da razun tega načela ne bode prav nikakega rešilnega sidra za avstrijske Italijane, nikakega drugega pravnega sredstva za obrambo lastne narodne individualnosti in svobode, ako se res zgodi kedaj, o čemer trdijo oni hinavski, da se že godi: da bi namreč prišli nadnje viharji po sovražnem jim zistemu! Na kaj se hočejo sklicevati tedaj naši Italijani? Na svoje število? Na svojo moč? Na svoje zasluge za državo? Na kako

kulturno misijo? Mi se smejemo. Jedino, na kar bi se mogli sklicevati Italijani, bilo bi ono načelo, katero zastopamo ravno mi v svoji borbi proti njim, a katero oni gazijo v blato! A Slovani jih bodo mogli zavrtniti po vsej pravici: vi se hočete sklicevati na narodno načelo, na načelo narodne neodvisnosti, vi, ki ste bili vsikdar zavezniki srditih sovražnikov tega načela?! Le stopite v grob, katerega ste si izkopali sami! Vso to zgrešenost politike uvideva Malfatti in — svari, opozarja Italijane, da konečni zmagovalci v tej polovici države ne bodo Nemci, ampak Slovani!

Iz izvajanj barona Malfattija zveni dokaj razločno pripoznanje o tej diferenci naziranj o vprašanju, ki je vitalno za avstrijske narode. Je-li se čuditi potem, da se klub, ki je razdvojen ravno ob takem kardinalnem vprašanju, ne more popeti do nikake jedinstvene akcije, do nikakega odvržnega, možatega nastopanja, ampak je prisiljen slediti taktiki, kakor jo je načrtal baron Malfatti v svoji poštenu odkritosrčnosti, taktiki, katero je nedavno — povodom glasovanja o zatožbi grofa Badenija — prav dobro označil list »Reichswehr« kratkim vsklikom: »Die Italiener haben sich — wie gewöhnlich — bei wichtigen Abstimmungen geteilt...« Ker namreč v klubu delujeta dve nasprotni si struji, pa je nastopanje Italijanov kakor nihalo na uri: zdaj so tu, zdaj so tam, ko se je nihalo ustavilo, stoji navadno na strani — vlade! Tudi to je priznal in konstatoval baron Malfatti v svoji odkritosrčnosti, rekši, da oni ne pozabljajo nikdar, da o aspiracijah Italijanov je odločilni činitelj — vlada!! To je gospod baron Malfatti priznal izrečno in je s tem strgal našim Italijanom grdo krinko z obraza. Razkril je pred vsem svetom gnusno hinavstvo onih, ki javkajo neprestano, da so preganjani, da so zapostavljeni, da so tlačeni in ki hlinijo neko opozicijsko stališče proti onim, o katerih je notorično, da jih podpirajo in o katerih je javna tajna, da so svojimi nameni na strani — italijanske hegemonije. Baron Malfatti je priznal, da so Italijani svojimi glasovanji iskali koncesij od strani vlade ter jih — tako bi dostavili mi — tudi dobivali! Baron Malfatti je torej rešil zagonetko in sedaj so dobili tudi vsi slovenski najvnežji iz klasičnega vira rešitev zagonetke: kako si trebar razlagati vspehe Italijanov na Primorskem!!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 25. novembra.

Državni zbor. Včerajšnja seja je trajala do 9. ure zvečer, ker je večina hotela, da se na vsaki način dovrši razprava o predlogu za obtožbo ministrstva Thunovega radi proglašanja izjemnega stanja v Galiciji. Opozicija je hotela preprečiti to nakano in je v ta namen poslance Wolf stavil predlog, da se seja zaključi. No, večina je odklonila ta predlog in se je konečno predlog posl. Daszynskega odklonil z nepričakovano veliko večino. V nekako podkrepljenje današnjega uvodnega članka konstatujemo, da je tudi to pot večina Italijanov bila med onimi, katerih — ni bilo. Kako so glasovali ono malo junakov, ki so ostali na bojišču, o tem pa molče poročila.

Le še par besed o predlogu Daszynskega. Ako bi hoteli tajiti, da je v Galiciji mnogo gnilega, značilo bi, da hočemo utajiti solnce doli z neba. Gotovo je sicer, da je bilo mnogo mnogo pretirane in tedenejzno zasukanega v govoru Daszynskega, ali toliko treba pripoznati, da se mnogo greši v tej pokrajini in da uprava ni baš na višini moderne države. Toda dozdeva se nam, da je Daszynski svojimi drastičnimi izvajanjmi kazal le na izvor razburjenja, ni pa dokazal tega, kar bi bil moral dokazati, ako je hotel dobro utemeljiti svoj predlog, namreč, da dogodki niso bili taki, da je bila državna uprava prisiljena kaj storiti v preprečenje nadaljevanja onih žalostnih dogodkov. Ako sodimo proglašanje izjemnega stanja s tega stališča, moramo reči, da Daszynski ni rešil svoje naloge in niso popolnoma na krivem oni, ki menijo, da ob predlogu Daszynskega je bilo ministerstvo le sedlo, po katerem je predlagatelj mahal zato, da bi bilo bolelo konja, to je — poljski klub. Pa še nekaj moramo očitati Daszynskemu. Dasi je bil kolikor sploh možno gostobeseden v razkrivanju vseh momentov, iz katerih izvira zlo v Galiciji, vendar je

modro zamoledal jeden notoriški moment. — A prav to je tipično v vsem nastopanju socialistov: v vsej dolgi vrsti grehov vseh možnih činiteljev je modro zamoledal greh — židovstva, tega svetovno-znanega oduševstva, ki ima ogromen del krivde na mizernem stanju nižih slojev v Galiciji! Svojim molkom o židovstvu pa je posl. Daszynski hotel potajiti solnce z neba.

Klasična je interpelacija, ki so jo stavili v tej seji poslanci Hohenburger in tovariši. Vprašujejo namreč, da-li je res, da misli vlada izpolniti toliko in toliko zahtev češkega kluba? Ta je res lepa. Nemci so v najsrdečiji opoziciji proti vladi in vsi njih naporji imajo le jeden jedini namen: da bi vrgli vlado. Na drugi strani pa so Čehi, ki branijo vlado pred temi napadi. A nemški gospodje bi hoteli sedaj, da bi vlada hodila prosit za menenje opozicije, za menenje onih, ki jo pobijajo, kako naj uredi svoje razmerje do onih, ki jo podpirajo!! Po takih zahtevah se parlamentarno načelo postavlja na glavo. Pa tudi skrajno najvno je tako zahtevanje. To je tako, kakor da bi vojskovodja obvestil sovražnika o tem, kar misli storiti jutri. Nemci imajo pravico, da pobijajo politiko vlade in da skušajo preprečiti nje nakane, ali smešno je, ako zahtevajo od nje, da bi jim ona sama razkrivala svoje načrte. Zato smo zelo radovedni, kako odgovori grof Thun na to interpelacijo.

Za zaključek je glasoviti Schönerer — ki se je ravnokar povrnil od svojega romanja do groba Bismarckovega — uprizoril zopet jedno svojih velikomemskih bajacad in je sklopil z isto tudi nesramno demonstracijo proti nositelju krone. Predlagal je namreč: »Ker se ne udeležim jutranje seje, namenjene za manifestacijo povodom jubileja, predlagam, da se v soboto, ob obletnici, ko je policija stopila v zbornico, skliče izredna seja z jedino točko dnevnega reda: predlog posl. Schönererja, da se v zbornici postavi plošča v spomin na invazijo policije v parlament«.

Predsednik je rešil ta »predlog« tako, kakor zaslužijo take bajacade. Izjavil je namreč, da tega predloge ne da na glasovanje, ker ga smatra navadno — šalo. Seveda je žalostno — tako bi bil moral dostaviti — da je sploh najti v avstrijskem parlamentu poslance, ki v takih resnih časih more zbijati take »šale« in jih spajati demonstracijami proti vladarju.

Ein brausendes hoch dem staatsbehaltenden deutschen Elemente!

Položaj na Ogerskem. Včeraj se je vršila že napovedana konferenca liberalne ali vladne stranke. Te konference se je pričakovalo velikim zanimanjem, ker se je vedelo, da ministerski predsednik baron Banffy poda zanimivih izjav. Baron Banffy je povdarjal za slučaj, da pride do novih hudih parlamentarnih bojov, kako potrebno je, da se liberalna stranka pokaže hladno, potrpežljivo in vztrajno nasproti političnim strastim. Vlada bi imela dovolj vzrokov za represalije, vendar noče zapustiti svojega pričakujočega stališča. Nasproti vsem vestim, ki se širijo sedaj, more zagotoviti, da vlada vživa vse zaupanje krone. Morda se zdi neparlamentarično to, da se ministerski predsednik sklicuje na krono, toda storil je tako, ker je za to pooblaščen od krone same, kar pa je izzvala opozicija sama svojim neparlamentarnim postopanjem. Vlada je pripravljena na vsako eventualnost, a liberalna stranka naj jej zvesto ostane na strani. Čim nastane trenotek, posluži se vlada potrebnih sredstev.

Po tej izjavi so navzoči prirejali baronu Banffyju velike ovacije.

Kako se ravna z našimi težaki v c. kr. skladiščih v svobodni luki?? Tožili smo že večkrat, da se naši težaki v svobodni luki le takrat pripuščajo na delo, kadar ni dobiti družih; govorili smo, kako čudno ulogo igra predstojnik oddelka za vsprejemanje delavcev, g. c. k. uradnik Ravasini, nasproti slovenskim težakom; upali smo, da merodajni krogi vendar enkrat posežejo v to animozno vedenje zagriženih italijanskih uradnikov, ali varali smo se: stvari stoje na onem mestu, kjer so stale prej. O nabiranju delavcev se ozira le na to, da se sprejmejo le oni, ki so v posestvu rumenih delavskih knjižic, dočim se dosledno odbijajo oni z višnjevim knjižicami.

Kaj da pomenja to, to vedo lahko delavci sami. Dokazov imamo dovolj.

Pro forma potikajo pač v vsako večjo partijo po enega posestnika višnjevih knjižic; zakaj? Zato, da se potem izgovarjajo, češ: saj delajo pri nas tudi Slovenci! V obče pa vemo predobro, kam pes tace moli, in hočemo to tudi pojasniti natančneje. Za danes pravimo le toliko, da bi bil skrajni čas, da se odpravi zistem e. kr. uradnika Ravasinija, ki meni res že, da je ni nobene više oblasti nad njim. V tem domnevanju je mož pravi absolutist. Ali pomisli naj, da tudi zanj utegne priti dan, ko se bode — kesal!

Kje so barbari?! Dr. Piccoli je predsednik »za-lege nazionale« in kakor tak je posredoval na razpravi proti Devinčanu. V svojem govoru se je milostno(!) vzdržal vsakega napada na Slovence, samo obtožence je vse kvalifikoval za »barbari prezzolati!«. Vsi torej so mu prodani barbari! Dr. Piccoli ne pripoznava torej izjeme niti za ona tri nedolžna bitja, ki so toliko pretrpela, predno so bila proglašena — **nekrivimi!** Po našem skromnem menenju je **barbar oni**, ki sramoti in žali nedolžne ljudi, kakoršne so — glasom razsodbe sodišča — one tri gospodičine, ki so morale med tolikimi možskimi obtoženci sedeti cele tri dni na zatožni klopi?! Piccoli psuje naše ljudi z »barbari prezzolati«, menda v plačilo za to, da so tisočletja voljno nosili jarm tujinstva, jarm, kate-rega so mu nadeli oni, katerih je neslavni epigon — dr. Piccoli! Barbari smo sedaj, ker nočemo več polniti žepov svojim nasprotnikom, ker se ne pu-žamo več kupovati in prodajati kakor blago na semnju in kakor so bili gospoda nasprotniki delali z nami do pred nedolgo.

»Nas ne strašijo prav nič onih 4—500 gld. škode, mi in naša družba smo premožni dovolj, da lahko poplačamo in ne samo toliko, ampak tudi, ko bi trebalo še mnogo — več!«

Tako nekako se je bahal gosp. notar Piccoli, ko mu je šlo za to, da oblati nesrečneže, ki so v jako umljivem razburjenju prekoračili meje zakona. Imate jih gospoda, da, imate polne blagajne, toda Bog je velik in kakor se je dogodilo že mnogim drugim, ki so se bahali tujim kapitalom, tako se utegne zgoditi tudi vam, da se uverite o resničnosti pregovora: »Svaka sila do vremena«.

Napad na potovalnega učitelja. »Slov. Narod« poroča: Deželni potovalni učitelj za vinarstvo, g. Gombač (ki je tržaški okoličan) je imel za minolo nedeljo napovedano predavanje v Veliki Dolini. V soboto se je peljal s kolesom v Brežice, da bi tam prenočil. Na potu, kake 4 km. pred Brežicami, stala sta dva možka pod nekim drevesom, dočim je tretji prekoračil cesto in hote ali nehote sunil z nogo bicikelj, da je g. Gombač odletel tako, da je kar obležal. Neznanci so ga potem, najbrž z nožem, ranili nad srcem. Gosp. Gombač je obležal brez zavesti na cesti. Dva slučajno došla kolesarja iz Brežic sta ga našla v krvi in ga z vozom prepeljala v breško bolnico. Rana, ki so jo napadaleci prizadeli g. Gombaču, je 3½ em. široka in 5 em. globoka, a ni nevarna.

Časten večer priredi akademično društvo »Slovenija« svojima najmlajšima častnima členoma, gg. Antonu Aškercu in Ivanu Hribarju, županu ljubljanskemu, dne 6. grudnia t. l., v veliki dvorani »Slovanske Besede« I. Bräunerstrasse 7. Začetek ob 8 uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

V Gradeu snujejo tamošnji visokošolei Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari glasbeno društvo »Pobratimstvo«.

V proslavo petdesetletnice cesarjeve je sklenil občinski zastop v Spodnji Šiški pri Ljubljani, da naloži glavnic 2000 gld. kakor »stavbeni zaklad za sirotišnico občine Spodnja Šiška«. Ta zavod se bode imenoval »Cesarja Frana Jožefa I. sirotišnica«.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je izšla 63 strani osminke obsegajoča knjižica z naslovom »Obravnava proti anarhistu Luigi Lucheniju, morilecu Njen. Vel. avstrijske cesarice, kraljice oger-ske, Elizabete.« Popis življenja blage vladarice in groznega umora. Cena 20 nč. Kdor si želi naročiti knjižico, naj se priglasí pri uradniku »Delalskega podpornega društva«, kateri jo preskrbi svobodno poštaine.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 13. novembra do včevši soboto, 19. oktobra, umrlo je 38 možkih in 28 ženskih, skupno 66 oseb. Lansko

leto je umrlo ta teden 77 oseb. Doba umrlih je bila: 10 do 1 leta, 8 do 5 let, 7 do 20 let, 6 do 30 let, 4 do 40 let, 11 do 60 let, 14 do 80 let, 6 čez 80 let. Povprečno znaša umrljivost ta teden 21.0 od tisoč. Od teh je umrlo 9 oseb za jetiko, 7 za boleznijo v sapnikih, 0 na vnetju čev od navedenih slučajev.

„Delalsko podporno društvo“ nas prosi, da objavimo še enkrat da se bode vsakoletna sv. maša zadušnica po pok. členih darovala v nedeljo dne 27. t. m. ob 8. in pol uri zjutraj v cerkvi sv. Antona novega.

Mesti poštnih odpravnikov. Na novo ustanovljenem e. kr. poštnem uradu v Št. Florjanu pri Gorici je razpisano mesto poštnega odpravnika, proti pogodbi in kaveji 200 gld.; letna plača 150 gld.; uradni pavšal 40 gld.

Jednako mesto je razpisano na novo vsta-novljenem e. kr. poštnem uradu v Podgori, okraj Gorica, proti pogodbi in kaveji 200 gld.; letna plača 150 gld.; uradni pavšal 40 gld.; in letni pavšal 300 gld. za vzdržavo na dan dvakratne pešne zveze med Podgoro in e. kr. poštnim uradom Gorica.

Prošnje za obe ti mesti v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Novi Lloydovi parniki. Avstrijski Lloyd je naročil na tuzemskih podjetjih vse jekleno in železno gradivo za gradnjo treh novih parnikov, od katerih bode vsaki obsejal prostora za 4000 ton. Parniki so namenjeni za promet v Levanto in se prične graditi v Lloydovem arzenalu, čim bode spuščeni v morje parnik »Nadvojvoda Fran Ferdinand«, kar se zgodi meseca februarja ali marea leta 1899. Parniki dobe imena »Carinthia«, »Carniola« in »Stiria«.

Iz-pred porotnega sodišča. Včeraj se je pričela velezanimiva razprava proti 30-letnemu Alojziju Petroniju, ki je obtožen hudodelstva go-ljuvije storjene s tem, da je ob smrti posestnika in svojega dobrotnika, Andreja Seandella, napisal in podtaknil oporoko, s katero je določil samega sebe dedičem premoženja pokojnikovega, znašajočega več tisoč goldinarjev. Pokojnik je bil poseben zaščitnik obtožence, kateremu je preskrbel prav dobro domačo in šolsko vzgojo. Nekateri si to naklonjenost tolmačijo tako, da je današnji ob-toženeec nezakonski sin pokojnega bogataša. Povdariti je pa treba, da je Seandella umrl že leta 1895., da je torej sorodnikom pokojnikovim trebalo tri leta, predno se jim posrečilo spraviti stvar pred kazensko sodišče. Soobtožena je neka Marija Ba-chioeco, ki je bila 17 let gospodarica v hiši Seandelle. (Le-ta je bil namreč brez družine). Obtoženi Petronio taji krivdo in je včeraj jokaval med raz-pravo. Razprava bode trajala menda 4 dni.

Misterijozna smrt. 32-letno Virginijo Bafadachi so spravili v tukajšnjo norišnico že pred 12 leti. Ker pa je bila v zadnji čas nekam mirna, odvel jo je nje brat včeraj na stanovanje, v Kjadinu št. 608. A doma je postala zopet jako nemirna in sinoči so jo priveli zopet v norišnico. Tu pa ji je prišlo slabo in je umrla čez kake pol ure. Radi te misterijozne smrti se je uvela preiskava, ker sumi-jo, da je bila zastrupljena. V norišnico je prišla policijska in sodna komisija.

Starši, pazite na otroke! Dne 13. t. m. je šla B. Zadražnik z Vinega Vrha na Kranjskem v gozd po drva in je pustila svoja dva mala otro-čiča doma brez vsacega varstva. Otroka sta doma, igraje se, užgala neke cunje. Nastal je ogenj, v katerem sta zgorela oba otroka.

Poskusi samomora. 36-letnega kupčijskega opravnika Karla Hodnika je našel včeraj po 10. uri zvečer njegov brat nezavednega v sobi, v ka-teri sta stanovala. Soba je bila od znotraj zakle-njena in vsled posebno prirejenega ognja popolnoma napolnjena ogljenim soparom. Zdravniku, ki je prihitel z rešilne postaje, se je posrečilo po pol-urnem trudu, da je nezvestnega rešil iz neposredne nevarnosti. Hodnika so prevedli v bolnico. Za sa-momor se je bil odločil, ker ga je prehudo mu-čila večletna bolezen.

— Dne 23. t. m. zjutraj se je 37-letni čevljar Ignacij Goršek, stanujoči v via Riborgo, z nekim orodjem ranil blizo žile na levi roki. Pre-vedli so ga v bolnico, kjer je bil sprejet v opa-zovalno sobo.

— 16-letna Evgenija Parisini, bivajoča v ulici Erta št. 5., je šla včeraj obiskat svojo teto, biva-

jočo v ulici Piccolomini št. 3. Hkratu je skočila k oknu in se vrgla z 5. nadstropja dol v globino. Prenesli so jo v bolnišnico, toda sirota je umrla že medpotoma.

Poročilo o obnem zboru političnega društva „Edinost“ priobčimo v jutrnjem ve-černem izdanju. V ta namen izide to izdanje na 8 straneh. Naše čitatelje opozarjamo še posebno na to poročilo, kajti razprave so bile zares ve-lezanimive.

Koledar.

Danes v petek 25. novembra: Katarina, d. m.; Jukunda, m. Jutri v soboto 26. novembra: Konrad, šk.; Peter, šk. m. Solnčni: Izhod ob 7. uri 42 min. Lunin: Izhod ob 2. uri 7 min. Zahod „ 3. „ 53 „ Zahod „ 4. „ 42 „ Ta je 48. teden. Danes je 328. dan tega leta, imamo torej še 37 dni.

Različne vesti

Prednosti zakona. Koliko in kje ima pred-nosti zakon, to ve najbolje oni, ki ga je skusil sam. Učenjak F. Prinzing pa dokazuje v jednom svojem delu, da je velika prednost zakona — dolgo živ-ljenje.

On pravi, da je dokazano po statistiki zava-rovanja za življenje, da oženjeni žive dlje časa, nego neoženjeni; izven tega pomira več udovcev, ako se niso oženili zopet, nego onih, ki so se ože-nili. V blaznicah in bolnicah pomira več neoženje-nih nego oženjenih, in kar je glavno, prvi umirajo prej, nego oženjeni. Neoženjenim se primerja več nesreč in tudi samomorov se dogaja dvakrat več med neoženjenimi, nego med oženjenimi.

Okolu 25. leta svoje dobe umirajo neoženjeni, češčeje nego oženjeni, osobito pa narašča umrljivost od 35. do 70. leta.

Srednja starost možkih, ki se niso oženili ni-koli, znaša 32 let, oženjenih, ako niso rano postali udoveci, 37—86 let. Pri ženskah je to popolnoma drugače.

Dekle živi dalje, nego žena. Statistično je do-kazano, da umiranje omoženih žensk do 40. leta daleč nadkriljuje umiranje deklet. Morala F. Prin-zingovega dela je torej: Hočeš, mladenec, živeti dolgo, oženi se; hočeš dekle, dolgo živeti, ne moži se, a to dvoje se ne more strinjati nikdar!

Po nedolžnem obsojen. Adolf Bollinger, čev-ljar v Curihi na Švicarskem, je bil pred štirimi leti obsojen v dosmrtno ječo, ker so ga dol-žili, da je umoril svojo sedemletno hčerko. Štiri leta je že sedel v ječi, a pred kratkim je više so-dišče dovolilo, da se njegova pravda prične z nova in dne 21. t. m. je bil Bollinger popolnoma o p r o š č e n vsake krivde. Vse stroške, ki so na-stali vsled procesa, je prevzela sodna blagajna. Bol-linger dobi 8200 frankov odškodnine.

Kako so se stari Grki maščevali za razža-ljenja. Stari Grki niso poznali dvoboja, le-ta ima svoj izvor v Germaniji. (Iz Germanije prihajajo menda vse »lepe« navade. Opomba stavčeva.) Ev-ribijad je dvignil palico nad Temistoklom, da ga udari, a slednji mu je rekel povsem mirno: »Udari, toda prej me poslušaj!«

Nekdo je opozoril Sokrata: »Mar ne sli-šiš, kako te oni-le človek psuje in grdi?« Sokrat pa mu je odvrnil smejoče: »Ne, ker se to mene prav nič ne tiče.«

Ko je cinik Krates dobil od glasbenika Ni-kodroma tako pljusko, da mu je zatekel obraz, se je zadovoljil s tem, da si je pričvrstil na čelo plo-ščico z napisom: »To je delo Nikodromovo.«

ZALOGA POHIŠTVA

tvrdke

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Via Riborgo 21 in Piazza Rosario 2
(šolsko poslopje).

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal, vsakovrstnih slik, žimnic in pogrinal. Na zahtevanje ilustrovan cenik zastonj in fran-ko. Naročeno blago se stavlja na parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Prvi kristijan v Davidovi rakvi. Ko je nemški cesar Viljem o priliki svojega bivanja v Jeruzalemu obiskal grob Davidov, rekel je turški »inam«, da je nemški cesar prvi kristijan, kateremu je bilo dovoljeno stopiti preko praga tega pokopališča. Na to odgovarja v linečki »Tagespost« katoliški župnik Ivan Winkler sledeče: »Nemški cesar ni prvi kristijan, ki je obiskal grob Davidov, ker sem ga jaz obiskal že dne 29. aprila tekočega leta. Moj spremljevalec in priča je bil v Jeruzalemu dobro znani Rafaele Lorenzo, katerega sem poznal že poprej«. Župnik Winkler je prišel, kakor več drugih, v rakev Davidovo s tem, da je podkupil čuvaje. Razlika je menda samo v tem, da je nemški cesar prvi kristijan, kateremu je bilo izrečno dovoljeno obiskati Davidov grob, dočim so drugi kristijani obiskovali grob tajno in sicer na ta način, da so podkupovali čuvaje.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 25. (Zbornica poslancev.) Danes se je vršila seja, namenjena v udanostno manifestacijo povodom cesarjevega jubileja. V svojem prisrčnem nagovoru je povdarjal predsednik dr. Fuchs, kako blagotono je bilo teh 50 let cesarjevega vladanja. Toda za sesarja niso bila vsa ta leta samo leta veselja in sreče. Prebiti mu je bilo trdih skušenj in udarcev vsake vrste, naložena mu je bila marsikaka žrtev. Ali naj se je zgodilo kar je hotelo, naš cesar ni omahoval nikdar, ampak je bil vsikdar obdovanja vreden izgled nepremične zvestobe do svojih dolžnostij, brezpogojne požrtvovalnosti za državo in njene narode. Naš cesar in kralj je povspeševal kulturni razvoj javnega življenja, vojne sile, konstitucijonega življenja, poljedelstva, trgovine, obrti in umetnosti.

Za to pa gledajo do njega vsi narodi obdovanjem in ljubeznijo in mu zlasti sedaj pokladajo tribut svoje iskrene hvaležnosti. Povzdignimo torej svoj pogled do Boga, gospodarja nad življenjem in smrtjo, s prošnjo, da dovoli našemu cesarju prav dolg večer življenja v veselju in nekaljeni sreči! Potem je pozval predsednik zbornice, naj zakliče trikratni »živio« cesarju, čemur se je zbornica odzvala navdušeno. Konečno je predsednik prosil zbornico, naj pooblasti predsedništvo, da na primeren način predloži cesarju najspoštivejšega voščila za srečo in blagoslov. Zbornica je pritrdila temu, ustaviši s sedežev. Seja se je zaključila.

Dunaj 25. V gosposki zbornici je bila danes slavnostna seja povodom jubileja in je predsednik, knez Windischgrätz, imel slavnostni govor. Predsedništvo se je pooblastilo, naj primernim pottom predloži cesarju častitke zbornice.

Dunaj 25. Vojni minister Krieghammer se je povrnil iz Dalmacije.

Cesar je imenoval deželnega poslanca Lupula deželnim glavarjem za Bukovino, deželnega poslanca dra. Rotta njega namestnikom.

Dunaj 25. Pribodnja seja zbornice poslancev bode prihodnji torek. Današnje slavnostne seje so se udeležili vsi poslanci izven skupino Selčnerjevo in pa nekaterih drugih, ki so se opravičili s tem, da niso imeli na razpolago črne obleke.

Carigrad 25. Sultan je poslal carju ruskemu brzjavko, v kateri pravi, da je odposlanje prince Jurija na Kreta napravilo na njegove narode najbolestnejši utis. Sultan pa računa vendar na pomoč carjevo v varstvo pravice in koristij sultana ter v ta namen, da se odpravijo težave, ki nastajajo iz te situacije za sultana in njegove podanike. Slednjič prosi sultan carja, naj prepreči odposlanje prince Jurija Grškega na Kreta, v katerisibodi obliki.

TEODOR SLABANJA

srebrar

ulica Morelli 12 v GORICI ulica Morelli 12

priporoča prečastiti dnhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje **cerkvene posode in orodja. Staro blago** popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgorej omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

„SLOVENKA“ Glasilo slovenskega ženstva.

Izhaja v Trstu
kakor priloga „Edinosti“ vsako drugo soboto.

Naročnina znaša: Za nenaročnike „Edinosti“ za vse leto 3 gld., za naročnike „Edinosti“ pa 2 gld. — Rokopisi naj se pošiljajo uredništvu „Slovenke“, naročnina pa upravnistvu „Edinosti“, ulica Molin piccolo.

Dolžnost in ponos vsake rodoljubne Slovenke bodi, da je naročena na ta edini leposlovni list našega ženstva ter da ga priporoča o vsaki priliki svojim prijateljicam in znankam. — Slovenke! Delajte na to, da se ta vaš list vspne do zaželjene višine, da se razširi tako, da nijedna hiša ne bode pogrešala tega lista. Vsak uspeh „Slovenke“ bode jasek dokaz zavednosti in napredovanja slovenskega ženstva.

Čeva za klobase

in izborne kranjske klobase

se prodajajo v trgovini **A. Kovačič** v Trstu
poštna ulica, poleg rudečega mosta.

Svoji k svojim!

Naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl
novo trgovino na drobno in debelo
z jesihom in finim oljem

ter vsakovrstnega

kolonijalnega blaga

v ulici Poste Nuove št. 3

(hiša Brunner.)

Josip Starč.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Velikanstva.

XXXII. ces. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v tej državni polovini.

Ta denarna loterija, jedina v Avstriji zakonita dovoljena, obsega 12034 dobitek v goto in v skupnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobitok znaša

200.000 kron

Za izplačanje dobitek jamči c. kr. loterijski zaklad.

Žrebanje nepreklicno dne 15. decembra 1898.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke dobiva se pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. R'emergasse 7, v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzjavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupee srečk.

Srečke se dopošljejo poštnino prosto.

C. kr. loterijska direkcija
oddelek za državne loterije.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“
za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razun nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 7. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje o 9. uri predpoludne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gl. 21.—; samo večerno izdanje gl. 12.—, (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr.

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelcu, v Škedenju pri gosp. Antonu Sanein (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gašpersič. — Izven Trsta prodaje se „Edinost“ v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravice.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“

Po vseh tobakarnah
dobite ravnokar izšlo povest
Čuvaj se senjske roke!

Velja 35 nvč.

FILIJALKA BANKE UNION V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli,
kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 $\frac{1}{2}$ %	proti 5 dnevni odpovedi
" 2 $\frac{1}{2}$ %	" 12 " "
" 3 $\frac{1}{4}$ %	" 4 mesečni "
" 3 $\frac{1}{4}$ %	" 8 " "
" 3 $\frac{1}{4}$ %	" 1 letni "

Napoleone:

po 2 $\frac{1}{2}$ %	proti 20 dnevni odpovedi
" 2 $\frac{1}{2}$ %	" 40 " "
" 2 $\frac{1}{4}$ %	" 3 mesečni "
" 3 $\frac{1}{8}$ %	" 6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 $\frac{1}{4}$ % do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur.

Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.